

Meandre del Castell

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Castellbell i el Vilar
Alçada: 146

Coordenades:

Latitud: 41.63917
Longitud: 1.86736
UTM Est (X): 405669
UTM Nord (Y): 4610335

Classificació

Número de fitxa 08053-46
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (2015)
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Agència Catalana de l'Aigua - Generalitat de Catalunya
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 18/03/2017 - 01:00

Descripció

Meandre format al riu Llobregat en el seu pas per Castellbell i el Vilar, amb una superfície de 27 hectàrees, formant un arc de gairebé tres-cents-seixanta graus. Aquesta zona queda delimitada des del Pont Nou de la carretera B-122 que va de Terrassa a Castellbell i el Vilar, fins a l'altra banda del cingle on s'alça el castell del municipi, en la zona coneguda com el Grauet.

Hi desguassa la riera de Rellinars, en una zona amb una gran solera de pedra, que va ser aprofitada en temps passats per a construir-hi un pont conegut amb el nom de Pont Romà o Romànic i del qual les excavacions en un futur pròxim haurien de desvelar-ne els seus secrets.

Durant la segona meitat del segle XIX, l'home va intervenir en aquest espai natural per a construir-hi el canal i la presa de la colònia tèxtil del Burés, sense que actualment suposi un impacte ambiental greu. En aquest espai humit hi trobem una gran diversitat d'ambients, tant faunístic com botànic a més a més d'actuar com a corredor biològic entre el massís de Sant Llorenç de Munt i el de Montserrat.

La vegetació de ribera hi està molt ben representada amb alberedes i salzedes (hàbitat d'interès comunitari 92A0). Destaca també el tamariu (*Tamaris* sp.) i el freixe de flor (*Fraxinus ornus*), considerat molt rar a Catalunya. A la riba interior del meandre, s'hi desenvolupen canyissars amb boga i canyars resultat dels dipòsits de sediments que arrossega el riu.

La fauna hi està molt ben representada. És un indret molt important per espècies migratòries i com a biòtop - pont entre el litoral i l'interior de Catalunya. Per molts animals és un lloc idoni per descans o per reproduir-se. El bernat pescaire (*Ardea cinerea*) té una nombrosa població durant tot l'any, però també hi crien espècies com el blauet (*Alcedo atthis*), el cabusset (*Tachybaptus ruficollis*), i molts d'altres. No és difícil veure-hi corb marí, agró roig, el martinet blanc, la polla d'aigua o algun astor aprofitant la gran quantitat d'aliment que té a disposició. La llacuna que s'ha format a l'interior, és lloc de repòs o de reproducció per diversos amfibis, limícoles, anàtids, ràl·lids, ardeids, destacant la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*).

Observacions:

En aquesta zona hi ha alguns equipaments d'aguait de fauna que s'han anat malmetent i la corresponent senyalització, indicadors de prohibicions de pas a vehicles, etc. Antigament es coneixia amb el nom del revolt.

Història

El grup ecologista l'Alzina fa uns anys va realitzar una actuació prop de la resclosa, amb el resultat de la formació d'una llacuna nova situada a la llera dreta del riu. També va dur a terme diverses actuacions com la reforestació d'espècies arbòries autòctones, l'arranjament d'una antiga gravera, i una de les més importants va ser la desviació del col·lector de salmorra.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE CASTELLBELL I EL VILAR (2015). Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Castellbell i el Vilar. Text refós de 25 de juny de 2015.
BOLÓS, O.; VIGO, J. (1984). Flora dels Països Catalans. Vol. I. Ed. Barcino. Barcelona
BORRÀS, A. (1980). Els ocells de la comarca del Bages. Aproximació al medi humà i cultural de la comarca. Ed. Montblanch-Martin. Granollers.
MORATÓ, Jordi (1990). Influència del riu Llobregat sobre les aus migratòries. Dins periòdic informatiu El Brogit. Núm. 116, pp.12 a 14. Ed. El Brogit. Manresa.
SANCHEZ, Pere (1997). El meandre i el seu entorn; dins El Brogit, periòdic informatiu de Castellbell i El Vilar, 203, juny de 1997, pp. 12 i 13.

